

Eerder verscheen bij Clavis in deze reeks
Verraad op de basis

met foto's van
Yan Verschueren

met filmpjes van
WWF

en tekeningen van
Robbert Damen

Dixie Dansercoer
& Reina Ollivier

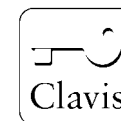
DE COOLE AVONTUREN VAN EMMA DEWIT

DREIGING OP DE TOENDRA

Breng het boek tot leven!

De foto's en filmpjes die Emma maakt, vind je in dit boek.
Download de app 'Layar' en scan de speciale foto's
met je smartphone. Zo komen de avonturen
van Emma helemaal tot leven!

Dit boek is tot stand gekomen in samenwerking met wwf

Dixie Dansercoer en Reina Ollivier
Dreiging op de toendra
© 2015 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Idee en contacten: Dixie Dansercoer
Beeldmateriaal: Yan Verschueren / wwf
Tekst: Reina Ollivier
Omslagontwerp: Studio Clavis
Tekeningen: Robbert Damen
Trefw.: klimaatverandering, ijsberen, wetenschappelijk onderzoek
NUR 283
ISBN 978 90 448 2395 0
D/2015/4124/016
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

1. KOEKJES

Hallo, daar ben ik weer!

Voor wie me nog niet kent: mijn naam is Emma en ik vind wetenschappen keicool. Samen met een internationaal team van jonge wetenschappers heb ik een paar maanden opzoekwerk gedaan vanuit de Prinses Elisabethbasis op Antarctica*. Het werd een vreselijk spannend avontuur, waarbij ik bijna doodging. Maar ik heb er geweldige vrienden aan overgehouden: Svea uit Zweden en Antonio uit Italië. Ze zijn net als ik twaalf. Drie weken geleden zijn we allemaal teruggekeerd naar ons eigen land.

Het is vreemd om na alle sneeuw en kou weer in België te zijn. De lente is overal zichtbaar en ik hoef geen drie laagjes kleding aan te trekken voor ik buitenkom. Het leven gaat hier zijn gewone gang en er gebeurt weinig opwindends. Mama zit van 's ochtends tot 's avonds op haar werk. Papa werkt thuis, want hij is bakker en we wonen bij de bakkerij. Daarom heb ik het meeste contact met papa. Hij staat altijd voor me klaar en ik hou echt veel van hem. Maar mijn papa heeft een minpuntje: hij krijgt heel gauw tranen in zijn ogen. Soms schaam ik me daar een beetje voor, vooral als er andere mensen bij zijn.

Voor de rest is papa een schat. Hij doet zijn uiterste best om mij zo veel mogelijk afleiding te bezorgen. Hij laat me brood en gebak proeven, vraagt om raad en vertelt me over zijn nieuwe plannen. Gisteren heeft hij Emmakoekjes gebakken en nu wil hij graag dat ik ze in de winkel promoot. Zie je mij met een grote glimlach mijn koekjes staan aanprijzen? Daar heb ik geen zin in. Dat is geen werk voor een

* Zie *Verraad op de basis*, het eerste boek in deze serie

wetenschapper. Als hij me nu zou vragen om de luchtvervuiling in de bakkerij te onderzoeken, dan kwam ik meteen in actie. Wooow, dat is misschien een idee!

Ik sprint mijn kamer uit. Papa overloopt de bestellingen voor morgen en kijkt verrast op als hij me ziet.

‘Ha, Emma!’ zegt hij. ‘Heb je nog over de koekjes nagedacht?’

‘Nee,’ antwoord ik. ‘Wel over een wetenschappelijk onderzoek in de bakkerij. Het zou interessant zijn om hier metingen te doen. Ik kan de kwaliteit van de lucht onderzoeken, het fijn stof meten en controleren of er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.’

Papa slikt. Hij lijkt niet enthousiast over mijn voorstel.

‘Zo’n onderzoek is niet gevaarlijk,’ stel ik hem gerust. ‘Ik neem gewoon een paar luchtstaaltjes en stuur ze naar een lab.’

‘Het is niet dat ik geen vertrouwen in je heb, Emma,’ zegt papa, terwijl hij knippert om de tranen tegen te houden. ‘Echt niet! Maar hou mijn bakkerij alsjeblieft buiten je onderzoeksprojecten. Als er iets fout gaat, ben ik mijn goede naam kwijt en blijven de klanten weg. Ik mag er niet aan denken!’

‘Iets fout gaat?’ herhaal ik, terwijl ik hem een papieren zakdoekje aanreik. ‘Bedoel je zoals wat op Antarctica gebeurd is? Ik had toen valse gegevens doorgekregen. Daar kon ik toch niets aan doen?’

‘Dat is het juist,’ snuft papa verder. ‘Een ongelukje is gauw ge-

beurd en de bakkerij is mijn levenswerk. Alles zou in een vingerknip verdwenen zijn. Maar ... je kunt me wel helpen door de Emmakoekjes te promoten.’

‘Hm,’ zeg ik.

Papa glimlacht zo onschuldig als hij kan.

‘Je bent beroemd in het dorp, Emma!’ zegt hij. ‘Mijn klanten vragen naar je en willen je graag in het echt zien.’

‘Beroemd zijn, papa,’ zeg ik met een zucht, ‘is maar tijdelijk. Of ik nu twee dagen in de winkel sta of helemaal niet, maakt uiteindelijk geen verschil.’

‘Precies, Emmaatje,’ zegt papa, terwijl zijn ogen opnieuw vochtig worden. ‘Wat ben je een slimme meid.’

‘Huh?’ antwoord ik.

Want nu begrijp ik er niets van. Ik weiger met hem mee te werken en mijn antwoord ontroert hem? Papa’s zijn soms rare wezens. Mijn papa in elk geval.

‘Als je af en toe de koekjesvoorraad aanvult in de winkel, is dat veel beter!’ gaat papa enthousiast verder. ‘Daardoor laat je het toeval meespelen en dat spreekt de klanten aan. Ze zullen een paar keer extra binnenstappen in de hoop je te zien!’

Ik draai met mijn ogen. Het lijkt me onbegonnen werk om papa tot inzicht te brengen in dit koekjesverhaal.

‘Trouwens,’ zeg ik, ‘eigenlijk ben ik niet zo dol op het idee om een koekje te zijn. Ik vind het niet leuk om opgegeten te worden.’

‘Zo’n lekker, zoet Emmahapje?’ plaagt papa me. ‘Wie zou dat kunnen weerstaan!’

‘Ik ga,’ grinnik ik. ‘Voor jij je tanden in mijn arm zet.’

‘Waar ga je naartoe?’ vraagt papa.

‘Naar Mikkie!’

‘Kom op tijd terug,’ zegt papa. ‘We eten om zes uur.’

‘O?’ vraag ik verbaasd. ‘Is mama zo vroeg thuis vandaag?’

‘Nee,’ antwoordt papa. ‘Ze komt pas laat vanavond. Ik maak voor ons tweetjes macaroni met ham en kaas klaar. Oké?’

‘Prima!’ roep ik, terwijl ik mijn jas van de kapstok trek en naar de voordeur spurt.

Mama heb ik nog niet veel gezien sinds ik terug ben. In deze tijd van het jaar is het heel druk in het bedrijf waar ze werkt. Geregeld wordt er ook ’s avonds vergaderd, maar dat vindt mama blijkbaar niet erg. Ik heb haar nog nooit horen klagen. Ze doet haar werk graag en spoort mij ook aan om uitdagingen aan te gaan. En dat doe ik. Met mijn avontuur op Antarctica heb ik over de hele wereld in de kranten gestaan. Daardoor kreeg ik uitnodigingen om aan andere onderzoeksprojecten deel te nemen. Mama heeft gezegd dat ik het ijzer moet smeden als het heet is. Ze bedoelt dat ik elke kans moet pakken zolang ik in de belangstelling sta. En zo komt het dat ik over twee weken opnieuw vertrek. Ik ga naar Canada voor een ijsberenproject! Mama is trots op me en dat vind ik leuk. Ik hoop dat ze zich vrijmaakt om me uit te zwaaien op de luchthaven. Maar als dat niet gebeurt, zal ik het wel overleven. Een wetenschapper als ik kan de dingen zien zoals ze zijn.

2. DE STEENMARTER

Mikkie en ik zijn al bevriend sinds de kleuterklas. Hij woont maar een paar straten verder en zijn huis is mijn tweede thuis. We brengen veel tijd samen door. Alleen jammer dat Seppe, Mikkies oudere broer, zo vervelend is. Hij is een echte pestbroer, die altijd de baas over ons wil spelen. Dat komt misschien omdat Mikkies papa gestorven is toen we in het tweede leerjaar zaten. Seppe denkt sindsdien dat hij de papa in huis moet zijn.

Ik ben blij te zien dat Seppes brommer weg is.

‘Dag Emma,’ zegt zijn mama. ‘Mikkie zit op zijn kamer. Ga maar naar boven.’

Ik sprint de trap met twee treden tegelijk op en geef een vrolijke roffel op de deur.

‘Emma!’ roept Mikkie zonder dat hij me ziet.

‘Wat ben je aan het doen?’ vraag ik, terwijl ik het antwoord eigenlijk weet. Op zijn computerscherm staan zijn dierenfiches. Die is hij aan het bijwerken.

‘Ik heb gisteravond weer de steenmarter gezien,’ zegt Mikkie opgetogen. ‘Dat is al de derde keer in twee weken. Ik weet zeker dat hij hier in de buurt woont.’

‘Dan moet je op onderzoek uitgaan,’ zeg ik, terwijl ik op zijn bed plof. ‘Niet bij je computer blijven zitten.’

‘Dat was ik ook van plan,’ zegt Mikkie. ‘Doe je mee? We moeten noteren waar en wanneer hij verschijnt.’

Mikkie staat op uit zijn stoel, maar laat zich meteen weer zakken.

‘Misschien heeft het niet veel zin om jou bij dit project te betrekken,’ zegt hij. ‘Binnenkort ben je toch weer weg. Om eerlijk te zijn ben ik stikjaloers op jou. Dat je naar Antarctica mocht, was al machtig. En nu vertrek je naar Canada, Emma! Naar de ijsberen nog wel! Besef je dat goed?’

‘Voor WWF!’ doe ik er nog een schepje bovenop.

Mikkie neemt een gometje van zijn bureau en mikt het naar mijn hoofd. Lachend duik ik weg.

‘Ja,’ knik ik. ‘Cool, hè?’

‘Keicool,’ zucht hij. ‘Ik ben blij voor jou, echt waar. Ik wou alleen dat ik mee kon.’

Even, heel even flitst er een totaal geluksgevoel door me heen. Stel dat Mikkie met me meeging ... Wooow, dat zou super zijn!

‘Mama zou me nooit laten gaan,’ breekt Mikkie het idee meteen af.

Ik spring van het bed en grijp hem bij zijn pols.

‘Het is het proberen waard,’ zeg ik. ‘Wie niet waagt, die niet wint!’

‘Maar ... Emma!’ pruttelt Mikkie tegen, terwijl ik hem van de trap af achter me aan trek. ‘Niet nu!’

Zijn stem klinkt zo kordaat dat ik midden op de trap blijf staan.

‘Waarom niet?’ vraag ik.

‘Zoiets moet voorbereid worden,’ zegt Mikkie weer zachter. ‘Het vraagt wat denkwerk en de juiste aanpak om mijn mama te overtuigen.’

‘Oké,’ geef ik toe. ‘Jij kent je mama beter. Maar als je echt mee wilt naar de ijsberen, heb je niet veel tijd. En het is best mogelijk dat de projectleiding niet akkoord gaat.’

‘Ik weet veel over dieren,’ voert Mikkie aan.

‘Dat weet ik,’ zeg ik. ‘Maar zij kennen jou niet als wetenschapper. Svea en Antonio kennen ze wel, maar die hebben nog niet bevestigd dat ze komen. Ik zou het super vinden als jij ook meeging.’

Mikkie houdt zijn hoofd schuin en kijkt me twijfelend aan.

‘Echt?’ vraagt hij.

‘Doe niet zo gek!’ zeg ik terwijl ik hem een stomp tegen zijn schouder geef. ‘Jij bent toch mijn beste vriend?’

‘Ja, maar ...’ begint Mikkie aarzelend. ‘Je internationale vrienden zijn zoveel avontuurlijker. Ik ben maar heel gewoon.’

Vastberaden kruis ik mijn armen en ga recht tegenover hem staan.

‘Ik vind het juist leuk dat jij bent wie je bent,’ zeg ik. ‘Wil je dat onthouden?’

‘Het is al goed,’ zegt Mikkie verlegen. ‘Gaan we nog even door met de steenmarter?’

We lopen terug naar zijn kamer.

‘Laten we een schema maken om hem te observeren,’ zegt Mikkie. ‘We beginnen vanavond om zeven uur.’

‘Vanavond ...’ herhaal ik langzaam, met de vage gedachte dat er al iets gepland is. ‘Nee, rond halfacht ging ik skypen met Svea.’

‘Zie je wel?’ mompelt Mikkie.

‘Doe niet zo zielig, Mikkie,’ antwoord ik. ‘Ik wil gewoon weten of ze beslist heeft om mee te gaan. En of ze nieuws heeft uit Canada. Het duurt niet lang. Tegen halfnegen ben ik hier. Oké?’

Mikkie knikt en we stellen samen het observatieschema op.